

מימצא נוסף: ארבע מזוודות ריקות. מהן נדף ריח חשיש, וכן חצי אצבע חשיש. מאחר והמשטרה אינה יכולה להביא מר דיע אל בית-המשפט לעדות — יהיה עליה להוכיח את הקשר בין פיטלי החשיש שניתפסו לבין הראובני בדרכים אחרות.

★ השבוע נעצר כחשוד בהברחת

חשיש בתוך פסלים בשווי 800 אלף ל"י

הצדדים, בערבות 7,500 ל"י, והפסל חזר לביתו — להמשיך בקריירה שלו, שניפסקה לעשרה ימים. בשלב זה לפחות.

היתה זו קריירה מרתקת: כאמנים רבים אחרים, הראובני בן ה-32 הוא אדם חסר מנוחה. גבה קומה, בעל בלורית אדמדמה וזקן ההולם את פניו הצנומות. ביתו ה' מיוחד בבית-הכרם הוא בית ערבי שניתן לו על-ידי עיריית ירושלים תמורת שיפוצו.

פסלים

טענת המישטרה בפני השופט היתה כי העיצוב האמנותי של הפסלים המחוששים דומה לצורת עבודתו של הראובני — ר' אילו המזוודות הריקות בעלות ניחוח ה' חשיש והפסל החלול שנמצאו בביתו מרבי רים בעד עצמם.

סניגורו של הראובני, עורך-דין צבי לידסקי, ניסה להפריך טענות אלו: "אמנם רבים מעצבים בצורה דומה", טען הוא. "אין אפשרות למצוא קשר בין ה' פסלים לבין הראובני לא במקום, לא בזמן ולא במוצר האמנותי. הראובני יושב ב' ירושלים, ואילו הפסלים ניתפסו בלוד." אשר למזוודות הריחניות — הרי שהראובני מצא אותן בעין-כרם, והן משמשות אותו ליצירות פופ. שכידוע משתמשים בהן בכל מיני חפצים ישנים, טען הסניגור. ומה עם

מחשבות

הראובני הוא ליד נס-ציונה, בן למשפחה ותיקה בארץ. אביו היה פועל פרנס במשך שנים רבות.

במקצועו שלום הראובני הוא בעצם מסגר ומדריך נוער. הוא גמר את בית-ספר מקס פיין ומידרשה למורים בבית-ברל. אולם הראובני מעולם לא מצא את מקורו מו במקצועות שונות. הוא עובד את עבודתו בתור מסגר במפעל לייצור פחי זבל. "כן, עשיתי פחיות זבל", הוא מחייך, "אבל לא הרבה זמן."

החשיש בבית? זה היה לשימוש עצמי.

הפסל עשה

פחי-זבל

בית-המשפט החליט לשחרר את ה' ראובני ממעצרו, לאחר שמיעת טענות

הקאובוי

הפך לפסל

חרי שנה בפחי הזבל ירד שלום לנאות הכיכר, עבד שם בתור קאובוי. מנאות הכיכר נוד שלום למפעל הברום בים המלח. הרגשת המוות במקום דיכאה את רוחו, "עד שיום אחד נשארתי במיטה שלו" שה ימים רצופים. הרגשתי שזה הסוף שלי, שאני חייב לעזוב את המקום."

הוא עבר לבאר-שבע, החליף את המידבר הרוגע במועדון הלילה ההזדמנות האחרונה. החליט שזה לא זה, עבר צפונה, לטבריה. תחילה עבד כצבעי אצל הפסל אלכסנדר פיליפס, שם, לראשונה, בא במגע עם ה' פיטול והאמנות. הוא התחיל לצייר ולפסל בעץ. "הייתי סמוך על שולחנו של פיליפס. עבדתי בגלריה שלו כמוכר ולמדתי ממנו איך לא לקלקל עץ."

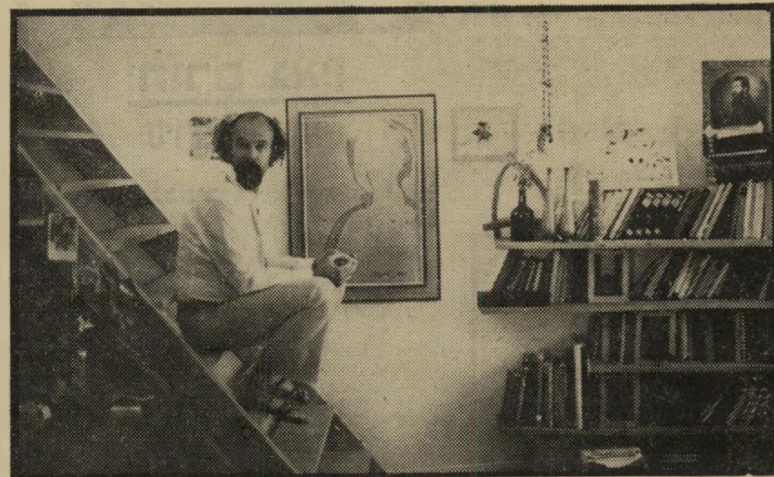
שם גם פגש שלום את אשתו הראשונה, הזמרת תמי אדלר. אחרי שנה של היכרות ועבודה אצל פיליפס עזבו השניים את טבריה, עברו לירושלים שם נישאו.

ב'1968 התחיל שלום לפסל במתכת. "כיום אני עובד הכי הרבה במתכת, אם כי גם בעץ", אומר האמן. אולם מפיטול קשה להתפרנס, וחלק נכבד מפרנסת המישפחה נופל על כתפי אשתו הנוכחית, לאה, ה' עובדת בסניור דפוס. ב'1968 התגרש שלום מתמי אדלר, נשא מיד אחרי זה את לאה.

לפסל הנווד ראיית עולם משלו. הוא בעל נטיות דתיות חזקות ומושרשות. בשימוש בלס"ד הוא רואה אפשרות לאדם להגיע לידו התגלות מיסטית דתית — אם לא תות ניסטרות ותחומי התענינות חדשים שהאדם טרם נתנסה בהם, קובע הוא. הוא מסכים כי אפשר להגיע לאותה ה' גלות גם על-ידי "קריאה מעמיקה של ה' תנ"ך — מתחילתו ועד סופו." גם בשימוש בחשיש אין הוא רואה כל רע.

הצרה היא שבארץ משתמשים בחשיש כמו חזירים. מעשנים בלי גבול ובלי עיתוי. אם משתמשים בחשיש בצורה נכונה — הוא לא מזיק."

ואילו על סיבת מעצרו, ומציאת הפסלים המחוששים, מסכים האמן — לפחות עד משפטו — לומר רק מילה אחת: "שטויות".



הפסל בסלון ביתו המרווח בעין-כרם בירושלים. המלא תמונות, פסלים, ספרים וחפצי אמנות. למרות הופעתו ומיקצועו הבוהמיים, מנהל שלום הראובני חיי משפחה של אזרח סוליד, והמעצר נפל עליו כרעם משמים.

אדם וניתו



האשה לאה, הבן בן החודשיים, הכלב, החתול, יצירה מופשטת ומטילי ברזל — חומר גלם לפסלים עתידיים — ממלאים בעירובייה סגנונית את חצר הגדולה של הראובני

„זה לא חלול שלום הראובני מופשטת אך לא חלולה. ככל אמן מודרני, גם להראובני פסלים שאין מבינים פישרם.

די ידעיה שהתקבלה במשטרת ישראל, בתחילת חודש אפריל, הייתה קצרה: „פסל ירושלמי עומד להבריה לחו"ל, ב' תוך פסליו, כמות חשיש גדולה." המודיע סירב למסור את שם האמן. חוקרי מיפלג הסמים מכירים כבר דר' כים רבות להברחת חשיש. אולם פסלים היו דבר חדש עבורם.

ההודעה הועברה לתחנת המשטרה בלוד, ואכן תוך מספר ימים הגיעו ללוד שלושה פיטלי מתכת. אנשי המשטרה היססו ב' תוח את היצירות האמנותיות — למרות ההלשנה: אם יתברר שאין אלה פסלים פסלים רגילים, יהיה בכך השחתת דברי אמנות.

אולם היו אלה הפסלים היחידים שהגיעו למישלוח לחו"ל אחרי ההלשנה. החוקרים החליטו להסתכן.

נתגלה הפסל

החלול

יצירה הראשונה — פסל מתכת בצורת דינוזאור — ניתפחה. ברבע שנבקע, נשפכו מתוכו חבילות חשיש. בעיקבות זאת ניתפחו שני פיטלי המתכת הנוספים. גם הם נימצאו מחוששים מכף רגל ועד ראש. כמות החשיש שניתפסה היוותה את אחד מניסיונות הברחת החשיש הגדולות ביותר בישראל: ערכה הכספי היה 800 אלף ל"י.

זמן קצר אחרי כן נעצר הפסל שלום הראובני, תושב בית הכרם, ירושלים. תובע המשטרה טען בפני בית משפט-השלום ב' ירושלים כי הברחתה קשורה לרשת בני-לאומית של מבריחי חשיש, והחוטאים מו-בילים להראובני.

את החקירה נטל על עצמו קצין משטרה צעיר, מפקח אפרים לוי. הוא ערך בביתו של הראובני שלושה חיפושים — ובעקבו-תיהם גילה מימצא מרשים: פסל מתכת חלול. הפסל הוחרם בו במקום.

כן גילתה המשטרה כי לפני מיספר שבוי עות שלח הראובני פסל ללקוח בחו"ל. המשטרה חושרת שהפסל היה ממולא חשיש.